

Útlánsfrágreiðing 31. mars 2014/Udlánsredegørelse 31. marts 2014

Denne redegørelse er udarbejdet med baggrund i, at Suðuroyar Sparikassi har modtaget 10,3 mio. kr. i hybridkernekapital fra den danske stat. Redegørelsen tager udgangspunkt i bestemmelserne, jf. Bekendtgørelse af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter § 8, stk. 2, 2. Bekendtgørelsen pålægger et kreditinstitut, som har modtaget hybridkernekapital fra den danske stat, hvert halve år at offentliggøre en redegørelse om udviklingen i instituttets udlån.

Redegørelsen er offentliggjort på Suðuroyar Sparikassis hjemmeside den 31. marts 2014, og samtidig med er redegørelsen sendt det danske Økonomi- og Erhvervsministerium.

Den økonomiske udvikling det seneste halve år

Udviklingen i det færøsk samfund er stadigvæk positiv. Arbejdsløsheden er faldet fra 5,0 % i januar 2014 til 4,4 % i januar 2014. Import ekskl. skibe og fly faldt med 2 % i de sidste seks måneder af 2013 mod 2012, mens direkte forbrug steg med 1,5 %. Eksporten steg med 20 % i de sidste seks måneder af 2013 mod 2012.

Befolkningstallet steg marginalt med 0,3 % fra 48.160 til 48.308 fra 2012 til 2013. Tilvæksten i befolkningstallet skyldes, at fødselsoverskuddet opvejer den negative nettotilflytning.

Privatbilsalget er steget med 11 % i de sidste seks måneder af 2013 mod 2012. Den kraftige årlige vækst, som har kendetegnet bilsalget på Færøerne de seneste år, er dermed aftagende.

Usikkerheden er aftagende i den færøske økonomi. Økonomien begynder at udvise positive tendenser. Det færøske landsstyre, EU og Norge har i marts 2014 indgået en aftale, omkring kvoten på makrelfiskeri, hvor EU tidligere har indført sanktioner mod Færøerne. Dette forbedrer afsætningsmulighederne for makrel, når EU aftager sanktionerne. Der er stadigvæk en uoverensstemmelse mellem EU og Færøerne omkring sild, som forhåbentlig også snart løses.

Udsigterne for Suderø er stadigvæk særdeles positive med udbygningen af den nye pelagiske fiskefabrik på Tvøroyri, bygningen af dybvandshavn på Tvøroyri, udsigterne til kulturhuset "Salt" samt langbane/multihallen i Våg og ny fiskeaffaldsfabrik i Våg.

På den negative side er dog, at en del af den positive udvikling på Færøerne er afhængig af den positive udvikling i fiskeopdræt, som udgør 60 % af eksporten, og de gode bestande af makrel i de færøske farvande. Økonomien er dermed meget afhængig af få sektorer, og dermed sårbar over for ændringer i disse branchers vilkår fx laksesygdomme eller mindre makrelbestande, som kan give et økonomisk tilbageslag.

De færøske pengeinstitutter har indledt en voldsom priskrig, som påvirker indtjeningen i institutterne. Prioritetsrenten på boligfinansiering er sænket med 33 % i løbet af det seneste hale år. Rentekrigen har påvirket pengeinstitutternes indtjening markant negativt i efteråret 2013.

Den nuværende lave arbejdsløshed, den stigende eksport og især handlen med biler peger i retningen af, at folk igen begynder at have mere tillid til en positiv økonomisk udvikling. Folk begynder så småt igen at turde sætte mere gang i privatforbruget.

Sparekassen oplever generelt, at kunderne gennem det seneste halve år igen er begyndt at efterspørge lån til større økonomiske dispositioner sammenlignet med tidligere år.

Kreditpolitik mv.

Kreditpolitikken er senest ajourført i januar måned 2013, men er i sin væsentlighed uændret siden seneste revision i juni 2008.

Kreditpolitikken er i tråd med sparekassens vision om at være Færøernes trygge, kompetente og hyggeligste privatkundebank.

Drivkraften bag sparekassens kreditpolitik er, at sparekassens ansatte kender deres kunder godt, og at de er dygtige og kompetente ”kredithåndværkere”. Sparekassens ansatte skal være i stand til at analysere kundernes situation og lave gode grundige vurderinger af kundens vilje og evne til at tilbagebetale sit lån.

Kundernes vilje og evne til at kunne tilbagebetale lånet er den vigtigste forudsætning bag sparekassens kreditbevilling. Dernæst kommer sikkerheder til at begrænse sparekassens tabsrisiko yderligere.

Når sparekassen bevilliger lån og kreditter med løbetid over 5 år, kræves som hovedregel pant eller anden sikkerhed. Samme hovedregel er gældende for lån over 50.000 kr.

Sparekassens kunder er primært privatkunder, som er kernekunder i sparekassen. Sparekassens geografiske marked er afgrænset til det færøske område for udlånsaktivitet med særlig fokus på Suderø og Thorshavn.

Et godt og grundigt kendskab til kunderne samt gode analytiske kompetencer begrænser sparekassens tab. Dette medvirker til at sikre sparekassen en solid indtjening og en stærk relation til sine kunder.

Kreditpolitikken skal desuden være med til at sikre, at sparekassens omdømme, som et trygt sted, ikke kommer under anfægtning, og at sparekassens eksistens aldrig bliver truet af dårlig kreditgivning.

Sparekassen afstår fra at være involveret i højt risikofyldte engagementer og brancher, selvom den forventede indtjening er høj, idet dette ikke er i tråd med visionen om at være tryg.

Sparekassen bruger altid forsigtige værdiansættelser af stillede sikkerheder, så sparekassen samlede beregnede tabsrisiko er konservativ vurderet.

Sparekassens betaling i form af renter for et kreditengagement skal altid afspejle den forventede risiko involveret i engagementet. Sparekassen skal dog i et engagement, hvor sparekassen ikke føler sig helt sikker på, at kunden kan klare sine forpligtelser, hellere afstå fra en forretning end at lave en potentiel dårlig forretning.

Dårlige forretninger medfører altid en forhøjet tabsrisiko, unødvendig ressourceanvendelse, samt en potentiel risiko for dårlig omtale.

Sparekassen følger løbende op på og overvåger sine engagementer tæt. Dette skyldes, at kreditrisikoen er den største risikofaktor i sparekassens forretningsmodel, og via en god overvågning og styring kan denne risiko begrænses.

Sparekassen indplacerer sine kunder i risiko- og forretningsomfangsgrupper ud fra kunde- og styrkeprofiler. Grupperne bruges i forbindelse med styringen af sparekassen.

Udviklingen i sparekassens udlánsrenter og udlán

Første prioritets huslánsrenten er gennem det seneste halve ár faldet med 0,31 procentpoint fra 4,5 % til 4,19 % p.a.

Sparekassens udlán er steget med 3,3 mio. kr. gennem det seneste halve ár fra 492,3 mio. kr. til 495,6 mio. kr., hvilket svarer til 0,7 procent, jf. tabel 1.

Det stigende udlán på 0,7 procent er primært sket til private - herunder 1. prioritet hus. Der har gennem den seneste tid været en stigende efterspørgsel efter lán fra privatkunder på grund af den økonomiske situation i det færøske samfund. Udlán til private er steget med 6,5 mio. kr., jf. tabel 1.

Udlán til nye kunder har været på 13,5 mio. kr. jf. tabel 1. Den største vækst i udlánene har generelt været til private kunder (1. prioritet) med en vækst på 7,6 mio. kr.

Erhvervskunderne er samlet faldet med 2,3 mio. kr. gennem det seneste halve ár. Det største fald er inden for fast ejendom, som er faldet med 4,9 mio. kr., jf. tabel 1.

Tabel 1: Oversigt over udlánsporteføljen fordelt på brancher.

	30. juni 2013		31. dec 2013			Ændring Saldo mio. kr.
	Saldo, mio. kr.	Andel %	Saldo, mio. kr.	Andel %	Nye, mio. kr.	
Offentlige	11,5	2,3	10,6	2,1		-0,5
Erhverv						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	9,6	2,0	10,7	2,2	0,8	1,1
Industri og råstofudvikling	12,2	2,5	13,7	2,8	0,3	1,5
Energiforsyning	2,9	0,6	-	-	-	-
Bygge- og anlægsvirksomhed	6,1	1,2	8,8	1,8		2,7
Handel, Transport, hoteller og restauranter	38,0	7,7	38,7	7,8		0,7
Information og kommunikation	0,1	0,0	0,7	0,1		0,6
Finansiering og forsikring	10,0	2,0	9,1	1,8		-0,9
Fast ejendom	13,8	2,8	8,9	1,8		-4,9
Øvrige erhverv	16,8	3,4	16,6	3,3		-0,2
Erhvervskunder, i alt	109,5	22,2	107,2	21,6	1,1	-2,3
Private						
1. prioritetsboliglán	316,3	64,2	336,2	67,8	7,6	19,9
Andre boligprioriteter	26,9	5,5	21,4	4,3	0,6	-5,5
Andre formål (fx S-lán, bil, bád, blanko, jordlán osv.,)	28,1	5,7	20,2	4,1	4,2	-7,9
Private, i alt	371,3	75,4	377,8	76,2	12,4	6,5
I alt	492,3	100,0	495,6	100,0	13,5	3,3

Note: Nye kunder er defineret, som kunder, der er etableret i sparekassen gennem det seneste halve ár. Yderligere er der sket en omgruppering af sektorkoderne.